

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quo iure clerici à potestate laïcorum exempti sint. punct. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

TRACTATUS XII. RELIGIONIS,

QVI EST

DE REVERENTIA DEBITA ECCLESIASTICIS
PERSONIS, ET EORVM BONIS, ET
Immunitate Ecclesiastica.

Et Disputatio vnica sub eodem titulo.

PROOEMIUM.

MANIFESTVM est Ecclesiasticis personis, vtpotè in cultum Dei specialiter destinatis, specialem aliquam reuerentiam deberi. Primò enim debetur eis immunitas, indemnitas, & securitas à qualibet iniuriosa percussione, quæ indemnitas dicitur priuilegium canonicatus; quia à canone *si quis suadente* 17. *quæst.* 4. conceditur. Proteguntur enim ibi Clerici excommunicatione lata aduersus illorum percussores. Secundò, debetur Clericis exemptio à iudicio, iurisdictioneque laicæ potestatis, tam quoad suas personas, quàm quoad sua bona; & hæc vocatur Ecclesiastica libertas, seu immunitas. De prima immunitate, & indemnitate latè diximus *tract. de excommunicat. in disp. de excommunicat. referuatis in decreto*. Secundam immunitatem in præsentī assumimus explicandam.

PVNCTVM I.

Quo iure clerici à potestate laicorum exempti sint.

- 1 De iure est Clericos exemptos esse.
- 2 In causis spiritualibus certum est esse exemptos.
- 3 In temporalibus plures affirmant ex iure diuino provenire hanc exemptionem.
- 4 Alij contra consent in iure diuino fundamentum habere. At ex iure positio provenire hanc exemptionem, quod est probabilis.
- 5 Satis est oppositis fundamentis.
- 6 At nulla humana potestate hæc exemptio à Pontifice concessa tolli potest.
- 7 Imò neque ipse Pontifex eam integrè tollere potest.
- 8 Probabilis est ipsum Pontificem immediatè à Christo exemptum esse.

1 **F**ide tenendum est Clericos à potestate laicali exemptos esse: enim habetur *c. si Clerici. c. Clerici. c. cum non ab homine. c. qualiter de iudic. cap. si diligenti. cap. signis. c. si de foro compet. Autent. statinus, de Episcop. & Clericis, & tradunt omnes catholici, & merito: quia hæc exemptione eorum dignitas commendatur, & maior illis reuerentia exhibetur. Sed quo iure illis hæc exemptio competat, an diuino, an canonico, an civili: hoc est ita certum.*

2 Et quidem si loquamur de exemptione in causis spiritualibus, fidem, inquam, sacramentum, sacrificium, & diuinum cultum, animarumque salutem respicientibus, omnino tenen-

dum est, iure diuino Clericos exemptos esse à iurisdictione laicorum; quia harum causarum spiritualium iudicium illis solis competere potest, quibus Christus concessit, cum ab illo eorum constitutio emanauit. At soli Petro eiusque successoribus promissum fuit illis verbis *Tu es Petrus, & super hanc petram edificabo Ecclesiam meam, & conuestim ei dictum est Pasci oues meas*. Ergo solus Petrus, eiusque successores, & quibus ipse commiserit, hoc iudicium habent. Ergo Reges, alique Principes humani illo carent. Ergo ab eorum iurisdictione in his causis Clerici exempti sunt. Adde non solum in iudicio harum causarum clericos à iurisdictione laicorum exemptos esse, sed etiam laicos, quia laici subdi non possunt seculari iurisdictioni, nisi causa agitata ad iurisdictionem secularem pertineat: cum ergo causa spiritualis extra iurisdictionem secularem sit, efficitur sanè nequaquam in illo foro iudicari licet posse de illa: sic laicus probans docet *Suar. de sens. fidei. lib. 4. de immun. Ecclesiast. c. 2. per totum. Cou. præf. g. c. 3. l. n. 2. vers. prima conclus. Farin. lib. 1. praxi. tit. 1. g. n. 2. Molina. Theologus tom. 1. disp. 31. concl. 2.*

3 At si de exemptione in causis temporalibus, solutione, inquam, tributorum, punitione criminum, obligatione legum civilium sermo sit, variant Doctores: Alij affirmant ex iure diuino hanc exemptionem procedere: sic Abbas in *c. Ecclesia sancte Maria de constitutionibus, num. 6. Felin. ibi num. 6. plures referens, Rebuff. in concordat. tit. 11. Afauar. in cap. noui. de iudicis. notat quoad exemptionem in criminalibus, Clar. præf. lib. 5. §. fin. quæst. 35. Zenedo collect. 37. Bellar. lib. 1. de clericis, cap. 28. proposit. 5. c. 29. & latius in *disp. speciali. tom. 2. in fine, c. alij. & alij plures relati à Couart. & Farinac. locis allegandis, cum glossa in cap. 6. si Imperator, 96. dist. 8. cap. quaquam de censuris in 6. Probant primò, exemptionem in criminalibus ex illo *Psalm. 104. Nolite tangere Christos meos, quasi diceret. Vos qui Reges estis, & potestatem habetis iudicandi, eos qui oleo sancto***

sancto vincti sunt, & mihi specialiter dicat, nolite tangere, & punire, & Zach. 2. *Qui tangit eos, tangis pupillam oculi mei.* Secundò, exemptionem à tributis probant ex illo *Matth. 17.* vbi cum à Christo exigeretur census, Petrum interrogauit à *quibus reges exigunt tributa, à filiis suis, an ab alienis?* Et cum Petrus responderet *ab alienis*, intulit Christus, *Ergo liberi sunt filij, quasi diceret, ego, qui filius sum Dei, liber sum à tributo: sed ne illos scandalizemus da pro me, & re.* Ex qua solutione videtur inferri Petrum, eiusque successores quasi in filios admissos esse, & à tributorum solutione exemptos. Sed quoties aliquis exemptus est à tributis, omnis eius familia exempta est. Ergo omnes Clerici exempti sunt ex exemptione facta à Petro. Tertio, ex variis textibus, in quibus videtur iure diuino hæc exemptio tribui, in *cap. continua 11. quæst. 1. & cap. futurum 12. quæst. 1.* vbi Constantinus Imperator respondit quorundam Clericorum querimoniis. *Vos à nemine iudicari potestis, sed iudicio Dei reseruari.* Secundò, in *cap. quamquam de censibus in 6. vbi dicitur, Ecclesiæ, Ecclesiasticæque personæ, ac res ipsarum non solum iure humano, quin imò & diuino à secularium personarum exactiōibus sunt immunes, & in Concil. Lateranensi sub Leone X. sess. 9. in bulla reformationis curie dicitur, cum à iure tam diuino, quam humano laici potestas nulla in Ecclesiasticis personis attributa sit, &c. in Trid. sess. 25. c. 20. de reform. ibi Ecclesiæ, & personarum Ecclesiasticarum immunitatem Dei ordinatione, & canonicis sanctionibus constitutam. Quid ergo clarius dici potest? Quarto, probatur hæc exemptionem, supposita institutione clericatus, esse de iure naturali diuino. Nam facta hac institutione Clerici patres sunt, & magistri secularium, illisque superiores, vt tradit Gregor. VII. in *cap. quis dubitat. 96. dist.* Sed filius patrem, & discipulus magistrum sibi subiugare, & suæ potestati velle subiacere miserabilis insanie est, vt ibidem dicitur. Ergo. Item negari non potest Clericos ex vi sui status superiores esse laicis omnibus, *cap. sunt. 96. dist.* Sed superior non potest ab inferiori iudicari, *cap. cum infer. solite de maiorit. & obediant.* Ergo Clerici nulla ratione possunt à laicis iudicari. Quintò, probatur ab inconuenienti: si enim à Christo domino hæc exemptio non haberetur, non videtur qua ratione Pontifex poterit tot homines, tam quoad se, quam quoad eorum bona à potestate seculari eximere; sicut enim non potest Pontifex Reges ipsos à regno deponere, & iurisdictione eis à republica dare priuare; sic nec videtur posse tot subditos ab eius imperio eximere: quia hæc exemptio est naturæ iurisdictionis debite priuatio.*

4. Cæterum, alij Doctores probabilius censent hæc exemptionem Clericorum in causis temporalibus in iure diuino fundamentum habere; à iure tamen positiuo, & Pontificio immediate provenire: sic Innocent. in *cap. de maiorit. & obed. Alciat. in cap. cum non ab homine. col. 2. de iudiciis, Couarr. pract. quæst. 63. num. 2. sine. vers. secunda conclusio. Fatinac. pract. lib. 1. tit. 1. quæst. 8. n. 2. vers. limita primo. Med. Cod. de ressit. quæst. 1. 5. Mol. Theologus de iustit. tom. 1. disp. 31. concl. 3. Victor. Sotus, Ledesma, Salon. Bannes, Henricq. & alij relati à Suar. lib. 4. de immunit. Ecclesiæ. cap. 8. num. 2. Fundamentum est, quia ex iure diuino naturali hæc exemptio non est, neque item ex iure diuino positiuo. Ergo restat, vt solum sit ex iure Pontificio. Antecedens quoad primam partem probat. Nam character clericalis ex se, & ratione sui non eximit Clericum à iurisdictione seculari. Tum quia hic character solum habet deputare hominem diuino cultui, sed hæc deputatio stare optimè potest cum subiectione temporali Principi in iis, quæ diuinum cultum non impediunt: primò, quia illo caractere stante sæpè Clericus subiectus fuit seculari iudici, vt constat ex principio Ecclesiæ, ex Paulo ad *Rom. 13.* iuxta Chrysostomi explicationem, *cap. ad. 25. & ex tot titulis C. de sacrosanctis Ecclesiis, de Episc. & Clericis.* Quapropter Iustinianus *constit. 83.* primò concessit priuilegium fori, Clericis, in ciuilibus tantum, Episcopo non impedito, & in criminalibus eos subditos potestati seculari reliquit. Secundò, quia modò Clericus subiectioni iurisdictioni laicali, vt patet in iniuriis minoribus ordinibus, neque beneficium habentibus, iuxta Concil. Trident. *sess. 23. c. 6. de reform. mat. qui priuilegio fori non gaudent.* Tertio, in causa ciuili reconuentionis, & in causa feudi, & aliis infra subiectionis iurisdictioni seculari subditur. Et denique cum delictum graue committit, ob quod seculari curi interficiendus traditur, à iudice seculari iudicatur, & punitur, & non ex potestate Ecclesiæ. hæc enim non ad punitionem corporalem extenditur, tamen illam permittere possit. Ergo euident est ex iure diuino naturali hæc exemptionem provenire non posse. Alias semper eadem esset, & fuisset, & æqualis in omnibus Clericis absque ulla variatione & mutatione. Quod autem neque ex iure diuino positiuo hæc exemptio, prout in Ecclesia fit, proveniat, inde efficaciter probatur, quia nullus est locus in Scriptura, ex quo colligi possit. Nam ea, quæ ex veteri testamento referuntur pro contraria sententia, in tantum vim habere possunt, quatenus iure naturali fundantur. Nam omnia alia præcepta postiuua antiqua aduentu Christi, & promulgatione legis gratiæ cessarunt. Præterea quod ibidem loquitur propheta de iniuria, & violentia facta iis, qui Deo sunt familiares: non de iudicio,*

Locus autem, qui ex nouo testamento refertur, hæc exemptionem minime probat, quia ex illa responsione Petri solum voluit Christus inferre ipsum, vt potè situm naturalem æterni Regis, & domini vniuersorum liberum esse à tributo. Petrum vetò ex priuilegio propter eius specialem prærogatiuam, & dignitatem. Alias si vellet, ad omnes Clericos priuilegium illud extendere, non limitaret solutionem pro se, & Petro, sed itam æquè pro omnibus aliis Discipulis faceret. Item absurdum esse videtur ex æqualitate huius solutionis inferre reliquos Discipulos, & sacerdotes, æqualem cum Christo, & Petro, eiusque successoribus habere exemptionem. Neque obstat Clericos esse de familia Petri vt inde dicamus exempto Petro eximi omnes Clericos. Quia non est verum exemptio patrono ab aliquo tributo, eximi necessitatio omnes illius familiares, præcipuè æquali exemptione. Item eadè ratione omnes Christiani baptizati eximi possent à iurisdictione laicorum: quia etiam sunt specialiter de familia Pontificis, qui omnium Christianiorum caput est. Denique illa exemptio fuit exemptio à tributo. Ergo exemptio fuit in criminalibus, & ciuilibus ex tali loco non inferitur. Cùm vero in aliquibus Pontificis decretis dicitur hæc exemptionem esse ex diuina ordinatione, & iure diuino, iis verbis nihil aliud extenditur, vt explicat Couar. *vers. tertia præbatio, nisi ad similitudinem veteris factam esse, aut ex veteri lege originem trahere, ex particulari præcepto Pontifici dato concessam esse.*

5. Ex his manet solum secundum & tertium argumentum contrarium. Ad quartum dico non repugare quælibet secundum vnam rationem esse inferiorem, & superiore secundum aliam, vt patet in eo qui filium habet Regem: filius enim esset subditus ratione regis dignitatis, & filio esset superior ratione patris potestatis: sic Clericus ratione dignitatis clericalis est omnibus Regibus superior, & illis potest esse subiectus quoad politicum regimen. Ad quintum, negandum est non posse à Pontifice hæc Clericorum exemptionem concedi; concedit enim illam ex potestate accepta à Christo gubernandi eius Ecclesiam: ad rectam enim illius gubernationem, & dignitatis clericalis honorem, & splendorem conuenientissimum, & fore necessarium est, vt Clerici laica potestate exempti sint. Debebat ergo Pontifex illos eximere ex ratione sui muneris, quod rectè sine tali exemptione exerceri non potest. Item credendum est Christum Dominum non solum contulisse Petro hæc potestatem eximendi Clericos à iurisdictione seculari, prout Ecclesiæ conueniens visum fuerit, sed etiam specialiter præcepisse ipsi talem exemptionem, quod satis indicant illa verba Concilij Trident. *sess. 25. cap. 20. dicens, immunitatem Dei ordinatione, & canonicis sanctionibus esse constitutam;* constituta enim est, non solum ex canonicis sanctionibus potestate diuina factis, sed etiam Dei ordinatione. Ergo Deus ordinauit hæc immunitatem concedi; modum autem huius concessionis, tum quoad personas, tum quoad materias, ipsi Pontifici disponendum reliquit, sicuti ex Christi præcepto saltem incluso in potestate concessa Pontifici gubernandi Ecclesiam habetur, quod Pontifex Episcopis, & patribus iurisdictionem spiritualem concedat, quia absque illa rectè Ecclesia gubernari non possit; at quantitatem huius iurisdictionis Pontificis voluntati remisit, prout sibi visum fuerit conuenire, sic de exemptione dicimus. Et in hoc sensu verum est hæc exemptionem iure diuino fundatam esse, ab ipsoque iure diuino provenire: provenit enim à iure diuino quod concedatur, modus autem concessionis Pontificis remittitur.

6. Ex quo inferitur manifestè à nulla humana potestate hæc exemptionem à Pontifice concessam tolli posse: quia nulla humana potestas est superior potestate supernaturali concessa Pontifici à Christo Domino, sed ex vi huius potestatis, & ex speciali Christi ordinatione hæc exemptio conceditur. Ergo à nulla potestate humana tolli, mutative potest: sic Couar. *pract. quæst. cap. 31. num. 3. vers. quarta conclusio. Fatinac. de inquisit. lib. 1. quæst. 8. num. 4.*

7. Secundò inferitur, neque etiam ipsum Pontificem tam integrè tollere posse, hoc est quoad omnes Clericos, & quoad causas, licet illam possit pro varietate temporum, & occasionum restringere, & ampliare. Tum quia non potest Pontifex tollere, quod rectè gubernationi Ecclesiæ necessarium est; quia non est ei data potestas in destructionem, sed in edificationem. Tum quia Clericorum exemptio Dei ordinatione fundata est, esto modus exemptionis Pontifici fuerit commissus, Couar. *cap. 31. num. 4. & Fatin. lib. 1. tit. de inquisit. quæst. 8. n. 4. latè Suar. lib. 4. de immunit. toto cap. 20. præcipuè n. 18.*

8. Sed inquires, an ipse Pontifex à Christo Domino exemptus fuerit à iurisdictione temporalium Principum: Et quidem esse exemptum, sicut alij Clerici exempti sunt, nemini esse exemptum: si enim ex potestate accepta à Christi gubernandi Ecclesiam potest, & debet Pontifex eximere Clericos à temporalis iurisdictione; quia hæc exemptio rectè Ecclesiæ gubernationi necessaria est, à fortiori rectè ipsius gubernationi necessarium est, vt ipsemet Pontifex exemptus sit, tum ob maiorem eius dignitatem, tum ob superiorem potestatem, quam in Principes, & Dominos temporales habet. Ergo potest, & debet ab eorum iurisdictione se eximere. An vero ipse

ipse à Christo Domino immediatè sit exemptus, non est ita certum. Probabilis credo sic exemptum esse, tum ex illo *Matth. 17. vbi Petrum à solutione tributorum exemptum esse iudicauit: præcepit enim solui tributum pro se & Petro, non quia debitum esset, sed ne alij scandalizarentur. Ex qua exemptione inferitur exemptio à fori iurisdictione, vtpotè Pontificem minus decenii. Tum ob supremam potestatem, quam habet in Principes, & Dominos temporales, illos imperandi, & gubernandi, quatenus suæ Ecclesiæ vitum fuerint necessarium. Quæ potestas excludit omnino vt possit capi, & puniri à Principe seculari sibi subiecto, vtpotè quid indecens, & indecorum tali supremæ potestati. Et præterea quia ex tali potestate potest ipse Pontifex Principem secularè impedire ne ipsum capiat, & puniat. & quicquid in contrarium fecerit irritare, & an nullatè. Ergo impossibilis est potestas Principis in Pontificem, cum non possit efficaciter contra voluntatem Pontificis executioni mandari. Ex quo fit non posse Pontificem alterius iurisdictioni se submittere quoad vim coactiuam; quia sumper ab ipso Pontifice omnis iurisdictione pendet, & reuocari potest, & eius efficacia impeditur: quæ omnia latius pro sequitur Suar. in *defens. sibi lib. 4. de immunit. Ecclesiast. cap. 4. §. 6. & 7. Mol. Thologus a. i. §. 31. concl. 4.**

PUNCTVM II.

Qui nomine clerici priuilegio fori gaudentes intelligantur?

- 1 Quilibet prima tonsura initiatus gaudet hoc priuilegio spectato iure communi.
- 2 Quid in hac parte disposuit Trident.
- 3 Habens beneficium, præsimum, capellaniam collatiuam, imò & coadiutorium ex assignatione Pontificis hoc gaudet priuilegio.
- 4 Pensionarium plures censent non gaudere. Probabilis est oppositum.
- 5 Titulus beneficij sufficit, tamen si illius possessionem non habeas, in probabiliori sententia.
- 6 In minoribus constitutus debet habitum, & tonsuram à ferre, & alicui Ecclesiæ inseruire ex Episcopi assignatione, vt fori priuilegio gaudeat.
- 7 Vtrunque portare debet, & habitum, & tonsuram, & hoc frequenter.
- 8 Qua ratione debeat Ecclesiæ inseruire.
- 9 Coniugatus in minoribus constitutus plures condiciones habere deet, vt priuilegio gaudeat, & expenduntur hic prædictæ condiciones.
- 10 Religiosi tam viri, quam femina hoc priuilegio gaudent. Et qui intelligantur.

1 Spectato iure communi quilibet prima tonsura initiatus intelligitur ex c. 2. de foro competenti, ibi aut Clericum vllum cenio cum ibi notariis de Clericis coniugatis in 6. cap. Clerici, cum non ab homine de iudicis: & tradit Couar. *pract. q. 4. n. 5. in fine. Ignat. Lopez pract. c. 62. n. 9. Fatin. lib. 1. tit. de inquisit. q. 8. n. 5. Suar. lib. 4. de immunit. cap. 27. n. 3. August. Barbosa de potest. Episc. 2. p. allegat. 12. n. 1. & alij apud ipsos. Ratio est: quia Clericus ille dicitur, qui in forem Dei vocatus est, & Clericos, cap. perlectos 21. dist. cum secundum de Præbendis. Ad eum quis prima tonsura initiatur, in forem Dei, eiusque ministerium, & seruium vocatur, & deputatur. Ergo.*

2 Verùm attento Trident. *sess. 23. cap. 6. de reformat. nullus clericus in minoribus constitutus fori priuilegio gaudet, nisi beneficium Ecclesiasticum habeat, aut clericalem habitum, & tonsuram deferens alicui Ecclesiæ de mandato Episcopi inseruiat, vel in seminario Clericorum, aut in aliqua schola, vel vniuersitate de licentia Episcopi, quasi in via ad maiores suscipiendos, versetur. Ratio autem quare Trident. has speciales condiciones requisituit in Clerico minorum ordinem ea est, quia Clericus minoris ordinis non tenetur in clericatu perseuerare cap. Ioannes de Clericis coniugatis, sed potest illum deserere, quod aliter contingit de Clerico in sacris, qui sine apostolica statuta delerere non potest, & ad portandum clericalem habitum cogi potest, iuxta text. in cap. tu de Apostatis in cuncta glossa. Ergo conueniens erat in minoribus Clericis qualitates expositulæ deonantes perseuerantiam in statu clericali.*

3 Dixi, nisi beneficium Ecclesiasticum habeat. Nomine autem beneficij ad huiusmodi effectum intelligi quodlibet ius perpetuum percipiendi fructus, tamen si fructus ob penuriam temporum, vel alia de causa non percipiuntur: sic Garcia de *benefic. 1. p. cap. 6. num. 37. & 2. p. cap. 2. num. 9. August. Barbosa alios referens 2. p. de potest. Episcopi. alleg. 12. n. 7. Hinc fit habentem præsimonium in titulum, si cui sunt omnia Hispana, priuilegio fori gaudere; quia beneficium propriissime habet, vt tradit alios referens Salzedo *pract. cap. 61. num. 11. Garcia 1. p. cap. 2. num. 117. Aloysius Riccius pract. resolut. 327. vers. suscit. tertio, Gonzalez ad reg. cancellaria, glossa 15. §. 2. m. 11.**

August. Barbosa *alleg. 12. num. 11. & alij. Secundo, fit habentem capellaniam collatiuam à Pontifice, vel Episcopo eodem priuilegio frui, quia verè est beneficium: sic aliis relatis Salzedo *num. 11. Barbosa num. 10. cum Glossa in clem. fm. in glossa 1. de Decimis, & in extrau. ex c. rabi. in verbo quæ alium de Præbendis inter communes. Fit Tertio, coadiutorum canonicorum à Pontifice assignatum hoc priuilegio gaudere; quia in la coadiutoria, cum habeat annexum obsequium spirituale, perpetuum beneficium nominatur, saltem ad hunc effectum: sic Garcia 2. p. cap. 5. n. 98. Barbosa 2. p. potest. Episc. alleg. 12. n. 1.**

4 Sed dubium est, an pensio sub nomine beneficij ad hunc effectum comprehendatur? Negant Flamin. de *reformat. lib. 1. quest. 11. num. 70. & lib. 2. quest. 15. num. 15. Azbedo leg. 1. num. 5. vers. sed an pensio. tit. 4. lib. 1. noua compilat. Carolus de Grassis de effectibus cleric. effectus 1. num. 199. cum segg. Nicol. Garcia de benefic. 1. p. cap. 5. num. 70. Gonzalez reg. 8. cancell. glossa 5. §. 5. num. 6. Aloysius Riccius in de cif. curia archiepisc. Neapolit. 2. p. dec. 71. n. 11. & decif. 92. num. 10. ad finem Zenedo *pract. & canon. quest. lib. 1. quest. 4. num. 32. cum §. 99. Muentur, quia pensio non est proprie beneficium, eo quod non sit ius perpetuum percipiendi fructus ob spirituale obsequium, si quidem pensionarius moriente spirat; & confirmari potest ex cap. quamuis, & primo, de Præbendis in 6. vbi mandatum prouideri de beneficiis, non potest. xvi huius decreti de pensionibus prouideri. Ergo pensio sub beneficio non comprehenditur. Item in cap. ad audientiam, vel secundo, de rescriptis, pensio à beneficio distinguitur ubi annuas pensiones, seu beneficia. Idem colligitur manifestè ex Trident. *sess. 21. de reformat. cap. 2. vbi nullus permittitur sacris initiari ad titulum patrimonij, vel pensionis, nisi necessitas, aut commoditas Ecclesiæ arbitrio Episcopi à iud. suadeat; sed verò ad titulum beneficij. Adde pensionarium non esse obligatum horas canonicas recitare, sed tantum officium paruum Virginis. Ergo non est beneficium: Et ita referunt decem Garcia, Gonzalez, Zenedo, & alij his verbis, cui referuata fuit pensio vs. Clerico, si non incedit in habitum, & tonsuram non gaudet priuilegio fori. Ceterum probabilis credo pensionem sub nomine beneficij in favorabilibus Ecclesiæ comprehendendi. Tum quia pensio data in titulum dici potest ius perpetuum percipiendi fructus; siquidem non finitur durante vita, quæ autem pro tota vita conceduntur perpetua sunt: sic docet Salzedo *pract. cap. 62. num. 10. Eman. Rodriq. tom. 1. sum. cap. 155. num. 11. Lazate de Alcauala cap. 17. num. 24. Ciescent. decif. 1. 4. de sentent. & re iudicata, August. Barbosa 2. p. de potest. Episc. alleg. 12. num. 8. & in remis. concilij. sess. 23. cap. 6. vbi refert sic decilium fuisse à sacra congregatione 18. decemb. 1595. Neque obstant in contrarium adducta, quia illa verissima sunt, & probant pensionem sub beneficio non comprehendendi in odiosis, & quæ Ecclesiæ, vel particulari infesta sunt. Et ad responsonem factæ congregationis dicit Suar. *lib. 4. de immunit. Ecclesiast. cap. 27. num. 11. se non credere esse fideliter transcriptam.*****

5 Secundo, dubitatur an debeas beneficij possessionem habere, an solus titulus sufficiat? Negant titulum sufficere Clarus in *S. fm. quest. 36. num. 2. vers. hæc autem in fine. & vers. regulariter autem, vbi Baiard n. 14. Malcard. de probat. concl. 302. num. 16. & 17. Menoch. conf. 10. num. 6. cum §. 99. Sigismund. Scaccia de iudic. caus. ciuil. lib. 1. c. 11. n. 82. Fatin. lib. 1. praxis, q. 8. n. 45. & 70. Carolus de Grassis de effectibus cleric. effectus 1. num. 1187. Aloysius Riccius *prax. fori Ecclesiast. resolut. 327. num. 1. in 2. edit. Tulchus pract. concl. lib. 2. concl. 78. num. 8. Ratio esse potest, quia absque possessione non datur firmum ius in beneficium, cum multis modis impediti possit; alias si solus titulus sufficeret ad hoc priuilegium, plurius ratione vnius beneficij priuilegium competeret, instituto nempe, & possideri. At probabilis credo titulum sufficere, dum de eius nullitate non constat, sed potius validus reputatur: sic sacra congregatio censuit 16. Iulij 1587. prout testatur Barbosa in *remis. concilij. sess. 23. cap. 6. de reformat. his verbis, Clericum prima tonsura presentatum ad capellam sacerdotalem, qui super talem presentationem adiuuit à Papa nouam provisionem, etiam in vi motus proprii, posse in suis causis ciuilibus gaudere priuilegio fori, quantum possessionem beneficij non habeat propter alium, quem contra quem litem mouit. Ratio ea est, quia collatio beneficij verum ius in beneficium confert, & cui facta est, beneficiatus dicitur, maxime in iis, quæ priuilegium statui clericali favorabile respiciunt: & ita tradit Melco in suo repertorio, verbo obtrine dicitur quis beneficium, Flamin. de *reformat. lib. 7. q. 1. n. 47. Couar. lib. 3. variat. c. 16. in prin. Gigas de pensionibus, q. 94. n. 12. Zenedo *pract. & canon. quest. lib. 1. q. 4. n. 22. Rebuff. prax. 3. p. tit. de Simonia in resenat. à n. 25.*****

6 Tertio, dubitabis, an Clericus beneficiatus, in minoribus constitutus, debeat portare habitum, & tonsuram, vt fori priuilegio gaudeat? Negandum videtur: quia vnum è duobus requisitum est à Trident. *sess. 23. cap. 6. ex illa dictione aut, quæ coniungit, & ita tenet expressè Gonzalez reg. 8. cancell. glossa 5. §. 5. n. 5. Garcia de benefic. 2. p. cap. 2. num. 4. & 5. August. Barbosa in supradicto decreto concilij. & 2. p. de potest. Episc. allegat. 12. n. 6. vbi plures refert Farinac. q. 8. n. 70.*

Verum